Ўзбекистон овози

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

№ 2 (21.121) 1992 йил 3 январь, жума

Баҳоси 35 тийин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги
Вазирлар Маҳкамасининг қарори

1992 йил 2 январь 1-сон қарори

1992 ЙИЛДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор муносабатларини ривожлантириш шароитларида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, ички истеъмол бозорини ҳимоя қилиш ва товарларни фақат республика фуқароларига сотиш учун шароит яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. 1992 йил 10 январдан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида аҳолига сўмларда ҳақ тўлаш билан бирга купонлар бўйича товарлар сотиш жорий қилинсин.

2. «Товарларни купонли карточкалар билан сотиш, уларни бериш, сақлаш, ҳисобга олиш, инкассация қилиш ва муомалага чиқариш тартиби тўғрисида»ги Вақтинчалик низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Вазирликлар, идоралар, ассоциациялар, концернлар, корхоналар, ташкилотлар ва мулкчиликнинг барча шаклларидаги хўжаликлар 1992 йилнинг 4 январигача банкларнинг тегишли муассасаларига, 1991 йилнинг декабридаги иш ҳақи сўммаси ҳисобидан, унинг 1992 йилда ошишини назарда тутган ҳолда 2-иловага ҳамда «Товарларни купонли карточкалар билан сотиш, уларни бериш, сақлаш, ҳисобга олиш, инкассация қилиш ва муомалага чиқариш тартиби тўғрисида»ги Вақтинчалик низомга мувофиқ, зарур миқдордаги купонларга талабномалар тақдим этсинлар.

Ўзбекистон давлат банки бошқа республика банклари билан биргаликда тушган талабномаларга мувофиқ, зарур миқдордаги купонлар беришни таъминласин.

Республика ҳудудидаги барча корхоналар, ташкилотлар, муассасалар хўжаликлар 1992 йил 9 январгача ишловчиларга, пенсионерларга, студентларга ва бошқа тоифадаги фуқароларга купонлар беришни таъминласинлар.

4. Болалар озиқ-овқатига муҳтож 2 ёшгача бўлган болаларни таъминлашни яхшилаш учун 1992 йилнинг 10 январидан бошлаб бу товарларни врач рецепти бўйича бериш жорий қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги кам таъминланган ва кўп болали оилаларнинг болаларига текин болалар овқати бериш учун махсус бланкаларда бериладиган рецептлар, болалар овқатига муҳтож бўлган, қолган болаларга эса оддий рецепт бланкаларида рецептлар беришни таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув аҳолига болалар овқати сотишни врач рецепти бўйича ташкил этсинлар.

Белгилансинки, бугунги кунда талон бўйича ва энг юқори нархларда сотиладиган айрим озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат товарларини сотиш, шунингдек, хизмат кўрсатишнинг ҳар қандай турлари купонларсиз, 3-иловага мувофиқ, амалга оширилади. Бунда қиймати 5 минг сўмдан ортиқ бўлган товарлар аҳолига купонлар билан бир вақтда ҳисоб-китоб чеклари ва чек дафтарчалари бўйича ёки омонатчиларнинг топшириқномаси бўйича пул ўтказиш йўли билан сотилиши мумкин.

5. Белгилансинки, купонлар миқдори даромадлари қайд этилган шахсларга 2-иловага мувофиқ табақалаштирилган шкала бўйича берилади.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида банд бўлган ва йил учун иш якунлари бўйича узил-кесил иш ҳақи олувчи ходимлар учун, 2-иловада назарда тутилган шкалани ҳисобга олган ҳолда, ўртача ойлик иш ҳақидаги тенг миқдорларда купонлар берилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув, «Ўзкооптайёрловсавдо», Ўзбекистон Республикаси Давлат банки, Ўзбекистон жамғармалар банки, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки товарларни республика чек дафтарчалари ва ҳисоб-китоб чеклари бўйича сотиш қоидаларини тасдиқласинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Давлат банки, Ўзбекистон жамғармалар банки, Ўзбекистон саноат-қурилиш банки, Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки, Тошкент полиграфия комбинатининг ижарачи корхонаси 1992 йилнинг 1 чорагида республика чек дафтарчаларини ва ҳисоб-китоб чекларини 1992 йил учун зарур миқдорда тайёрлашни таъминласинлар, бунда 1992 йилнинг апрель ойидан бошлаб улар бўйича сотиладиган товарларнинг турларини кенгайтириш назарда тутилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитаси:

1992 йилнинг 10 январидан бошлаб бозор фондининг 40 фоизгача ҳажмидаги автобензинни тижорат нархлари бўйича сотишни жорий қилсин;

автобензиннинг тижорат савдосини амалга оширувчи автоёнилғи қуйиш станцияларининг сонини ва жойлашишини аниқласин.

Белгилансинки, автобензинни тижорат нархларида сотишдан олинадиган қўшимча тушумларнинг 90 фоизи республиканинг давлат бюджетига, 10 фоизи эса Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитасига ажратилади.

9. Ўзбекистон Республикаси Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитаси, Молия вазирлиги, Давлат нархлар қўмитаси, Давлат бош солиқ бошқармаси автобензинни тижорат нархлари бўйича сотиш, тижорат нархлари белгилаш ва тижорат бўйича сотишдан олинган даромадлардан фойдаланиш тартиби тўрисида Вақтинчалик низомни тасдиқласинлар.

Автобензинга тижорат нархлари белгилаш ва уни қайта кўриб чиқиш республика комиссияси тасдиқлансин, унга сотиш нархлари ўзгаришига қараб, автобензин учун тижорат нархларига, 4-иловага мувофиқ тезлик билан аниқликлар киритиш ҳуқуқи берилсин.

10. Мазкур қарорни амалга ошириш ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудида купон системасини жорий қилиш Республика комиссиясининг таркиби тасдиқлансин (5-илова).

11. Ушбу қарорни бажариш мақсадида корхоналар, муассасалар ва хўжаликларнинг раҳбарлари тегишли хизматларнинг 1992 йилнинг 4 ва 5 январдаги дам олиш кунларида ишлашини ташкил этсинлар, кейинчалик уларни Қонунда белгиланган тартибда компенсация қилсинлар.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ижроия қўмиталари ва Тошкент шаҳар ижроия қўмитаси жойларда ушбу қарорнинг оғишмай амалга оширилишини таъминласинлар, бунинг учун аҳоли ўртасида , зарур ташкилотчилик ва тушунтириш ишларини олиб борсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Давлат телерадио қўмитаси, ЎзТАГ, республика газеталари муҳарририятлари ушбу қарордан келиб чиқадиган қоидаларни кенг тушунтириш бўйича . кўрсатувлар, эшиттиришлар ва материаллар туркумини ташкил этишни назарда тутсинлар.

12. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш комплексларнинг раҳбарларига — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосарларига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

(Вазирлар Маҳкамаси қарорига иловалар газетанинг учинчи саҳифасида эълон қилинмоқда).

ЧИН ДИЛДАН ҚУТЛАБ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Ўзбекистон Республикасининг Президенти этиб сайланганингиз билан Сизни бутун Қорақалпоқ халқи номидан ва шахсан ўз номимдан табриклайман. Ҳозирги мураккаб сиёсий, ижтимоий-иқтисодий даврда Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқлари Сизни Ўзбекистон Республикасининг Президенти этиб сайлаб тўғри иш қилдилар. Шахсан Сизнинг куч-ғайратларингиз туфайли республикада ижобий сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар рўй берди, республика мустақил деб эълон қилинди, жаҳон ҳамжамияти Ўзбекистонни тан олди. Сизга сиҳат-саломатлик, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон республикаларининг бахт-саодати ҳамда равнақи йўлидаги олижаноб меҳнатингизда катта муваффақиятлар тилайман.

Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Д. ШАМШЕТОВ

* * *

Азиз Ислом Абдуғаниевич!

Сизни мустақил Ўзбекистоннинг Президенти этиб сайланишингиз билан астойдил муборакбод этамиз. Янги йилда Сизга Ўзбекистон халқларининг, шунингдек бутун дунёда яшаб турган ўзбекларнинг бахт-саодати йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз. Тожикистоннинг Кабадиён районидаги аҳоли Сиз билан учрашишни жуда хоҳлайди. Сизнинг бандлигингизни тушунсак ҳам, ҳар ҳолда ўзбекларнинг район жамияти олдига шу масалани қўйдик ва шундай учрашув бўлишига умид қиламиз.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Х. ҚУРБОНОВ, Б. ТУРДИМУРОДОВ, Х. БОБОГУЛОВА, С. ОЛТИБОЕВ; СССР халқ депутати С. ОЛИМОВ; Москвадаги Ғалаба парадининг қатнашчиси С. ОЛТИБОЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МУСТАҚИЛЛИГИ ТАН ОЛИНМОҚДА

Корея Халқ Демократик Республикасининг ҳукумати мустақил давлатлар ҳамдўстлиги барпо этилганини табриклайди. КХДР Ўзбекистон Республикасининг мустақиллигини тан олади ва у билан дипломатия муносабатлари ўрнатишга тайёр эканини билдиради.

Корея Халқ Демократик Республикаси ташқи ишлар вазири
Ким ЕН НАМ

ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ ТЎҚҚИЗИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг навбатдан ташқари тўққизинчи сессияси 1992 йил 4 январь куни соат 10.00 да Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари 3 январь куни эрта билан соат 9.00 дан то кеч 18 га қадар, 4 январь куни эрта билан соат 9.00 дан Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари мажлислар залининг фойесида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ГУРУҲЛАРИ ВАКИЛЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари гуруҳлари вакилларининг кенгаши 3 январь куни соат 17.00 да Ўзбекистон Республикаси халқ депутатларининг кичик залида бўлади.

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ТУРКИЯ ЖУМҲУРИЯТИГА ТАШРИФИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов жаноблари Туркия Жумҳурияти Президенти Турғут Ўзол жанобларининг таклифига биноан 1991 йил 16—19 декабрь кунлари Туркия жумҳуриятига расмий дўстона ташриф буюрди.

Президент Ислом Каримов Анқара шаҳрида бўлган чоғида Президент Турғут Ўзол ва Бош вазир Сулаймон Демирэл ҳузурида бўлди ҳамда улар билан дўстона суҳбатлашди. У шунингдек Туркия Жумҳуриятининг бошқа сиёсий ва жамоат арбоблари билан ҳам учрашди.

Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Жумҳуриятининг расмий делегациялари ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокаралар чоғида ҳар иккала давлат ва халқ хар томонлама ҳамкорлик қилишга ҳамда ўзбек ва турк халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга интилаётганлиги қайд этилди. Томонлар иккала давлат ўртасидаги муносабатлар сифат жиҳатдан янги босқичга кираётганлигини алоҳида таъкидладилар. Бу эса сиёсий, иқтисодий, маданий ва бошқа соҳаларда яқиндан ҳамкорлик қилиш истаги билан ифодаланмоқда.

Ташриф якунлари юзасидан Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Жумҳурияти ўртасидаги ўзаро алоқалар асослари, Тошкент ва Анқара шаҳарларида бош консулхоналар даражасида консуллик вакиллари айирбошлаш тўғрисида битимлар имзоланди. Шунингдек иқтисодиёт, савдо, транспорт, коммуникация, маданият, таълим, фан, ахборот, телевидение, радио, туризм, спорт ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлик ҳақидаги битимлар ҳам имзоланди.

Ташриф чоғида Президент Ислом Каримов бошчилигидаги расмий делегация Измир ва Истанбул шаҳарларида бўлди. Делегация Измирда савдо-саноат доираларининг вакиллари билан учрашди, диққатга сазовор жойлар ва тарихий ёдгорликларни кўздан кечирди.

Истанбул шаҳрида Ислом Каримов савдо-саноат доираларининг вакиллари, Туркия Жумҳуриятида истиқомат қилаётган ватандошлар билан учрашди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташрифи Ўзбекистон билан Туркия жумҳурияти ўртасидаги ҳамкорликка, иккала халқ ўртасидаги тарихий алоқаларни ва дўстликни янада ривожлантиришга янги омил бағишлади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Президент Турғут Ўзол ва Бош вазир Сулаймон Демирэлни ўзлари учун қулай вақтда Ўзбекистонга расмий ташриф буюришга таклиф этди.

Таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

Президент Ислом Каримов самимий қабул ҳамда ўзига ва Ўзбекистон делегациясининг аъзоларига кўрсатилган меҳмондўстлик учун Туркия Жумҳурияти раҳбариятига ва халқига самимий миннатдорчилик изҳор қилди. У Туркия Жумҳуриятига равнақ ва халқига бунёдкорлик меҳнатида янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

ХИТОЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Хитой Халқ Республикасининг делегацияси Ўзбекистонга расмий ташриф буюрди. Делегацияга ХХР ташқи иқтисодий алоқа ва ташқи савдо вазири Ли Ланьцин бошчилик қилмоқда.

2 январь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасида делегация аъзолари вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари билан учрашдилар.

Суҳбат чоғида Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов меҳмонларни Ўзбекистон иқтисодиётининг ривожланиши билан, унинг халқаро савдо-сотиқни кенгайтиришдаги имкониятлари билан таништирди. Ўзаро манфаатли икки томонлама алоқаларни ривожлантириш, жумладан, халқ хўжалигининг турли тармоқларида қўшма корхоналар барпо этиш масалалари муҳокама қилинди.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси билан Хитой Халқ Республикаси ўртасида савдо битими имзоланди.

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида делегация аъзолари билан суҳбат бўлиб ўтди.

Меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқларининг Минск шаҳридаги учрашувида имзоланган ҳужжатлар

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИ ВА ҲУКУМАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

МУВАҚҚАТ БИТИМ

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар:

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги 1991 йил 8 декабрь битими ҳамда шу битимга оид 1991 йил 21 декабрь протоколи мақсадлари ва қоидаларига амал қилиб;

Ҳамдўстлик давлатларининг Ҳамдўстликнинг умумий мувофиқлаштирувчи муассасалари орқали фаолиятни биргаликда амалга ошириш . истагини эътиборга олиб;

мазкур битим қоидаларини изчиллик билан турмушга тадбиқ этиш учун тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни самарали равишда мувофиқлаштиришни таъминлай оладиган тегишли давлатлараро ва ҳукуматлараро муассасаларни таъсис этиш зарур деб ҳисоблаб;

қуйидагилар ҳақида бир битимга келдилар:

1-модда

Давлатлар бошлиқларининг Кенгаши олий орган бўлиб унда Ҳамдўстликда қатнашувчи барча давлатларнинг вакиллари Ҳамдўстлик давлатларининг умумий манфаатлар соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш билан боғлиқ бўлган принципиал масалаларни муҳокама қилиш учун давлат бошлиқлари даражасида қатнашадилар.

Кенгаш мазкур битимни ривожлантириб, мустақил давлатлар ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги битимда ҳамда бошқа ҳужжатларда кўзда тутилган масалаларни, жумладан, ССР Иттифоқи ўз фаолиятини тўхтатганлиги ва Иттифоқ тузилмалари тугатилганлиги муносабати билан вужудга келган ҳуқуқий ворислик муаммоларини муҳокама қилишга ҳақлидир.

Давлатлар бошлиқлари Кенгаши билан ҳукуматлар бошлиқлари Кенгашининг фаолияти битимда қатнашувчи давлатларнинг давлат суверенитетини ва суверен тенглигини, ўз тақдирини ўзи белгилашдан иборат дахлсиз ҳуқуқини, тенг ҳуқуқлилик ва ички ишларга аралашмаслик, куч ишлатишдан ва куч ишлатиш билан дўқ қилишдан воз кечиш, ҳудудий яхлитлик ва мавжуд чегараларнинг бузилмаслиги, низоларни тинч бартараф этиш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, шу жумладан, оз сонли миллатларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилиш мажбуриятларни ҳамда халқаро ҳуқуқнинг ҳамма эътироф этган бошқа қоидалари ва меъёрларини виждонан бажариш қоидалари асосида амалга оширилади.

2-модда

Давлатлар бошлиқлари Кенгаши билан ҳукуматлар бошлиқлари Кенгашининг фаолияти Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигини тузиш тўғрисидаги битим билан, ушбу битим билан ҳамда уларни ривожлантириб қабул этиладиган битимлар билан, шунингдек, мазкур муассасаларнинг тартиб-қоидалари билан тартибга солинади.

Кенгашда ҳар бир давлат бир овозга эга бўлади. Кенгашнинг қарорлари ҳамманинг розилиги — якдиллик билан қабул этилади.

Ҳамдўстликдаги давлатларнинг давлат тиллари кенгашларнинг расмий тилларидир.

Иш тили рус тилидир.

3-модда

Давлатлар бошлиқларининг Кенгаши билан ҳукуматлар бошлиқлари Кенгаши энг муҳим ички ва ташқи масалаларни муҳокама қиладилар ҳамда заруратга қараб шу масалалар юзасидан қарорлар қабул қиладилар.

Ҳар қандай давлат у ёки бу масаладан ўзининг манфаатдор эмаслигини билдириши мумкин.

4-модда

Ҳамдўстликдаги давлатлар бошлиқларининг Кенгаши йилида камида икки марта мажлисга йиғилади. Навбатдаги ҳар бир мажлиснинг қачон ўтказилиши ва дастлабки кун тартиби ҳақидаги қарор, агар Кенгаш бошқа тўхтамга келмаса, Кенгашнинг галдаги мажлисида қабул қилинади. Давлатлар бошлиқлари Кенгашининг навбатдан ташқари мажлислари Ҳамдўстликдаги давлатлар бошлиқлари кўпчилигининг ташаббуси билан чақирилади.

Кенгаш мажлисида давлатларнинг бошлиқлари Ҳамдўстлик давлатлари номларининг русча алифбе тартибида галма-гал раислик қиладилар.

Давлатлар бошлиқлари Кенгашининг мажлислари, қоида тариқасида, Минскда ўтказилади. Ҳамдўстлик қатнашчилари ўртасидаги келишувга мувофиқ Кенгашнинг мажлиси Ҳамдўстликдаги давлатлардан бирида ўтказилиши мумкин.

5-модда

Ҳамдўстлик ҳукуматлари бошлиқларининг Кенгаши уч ойда камида бир марта мажлисга йиғилади. Навбатдаги ҳар бир мажлиснинг қачон ўтказилиши ва дастлабки кун тартиби тўғрисидаги қарор, башарти Кенгаш бошқа тўхтамга келмаса, Кенгашнинг галдаги мажлисида қабул қилинади.

Ҳукуматлар бошлиқлари Кенгашининг навбатдан ташқари мажлислари Ҳамдўстликдаги давлатлар ҳукумат бошлиқлари кўпчилигининг ташаббуси билан чақирилади.

Ҳукуматларнинг бошлиқлари Кенгашининг мажлисларида Ҳамдўстликдаги давлатлар номларининг русча алифбе тартибида навбатма-навбат раислик қиладилар.

Ҳукуматлар бошлиқларининг мажлислари қоида тариқасида Минскда ўтказилади. Ҳукуматлар бошлиқлари ўртасидаги аҳдлашувга биноан Кенгашнинг мажлиси Ҳамдўстликдаги давлатлардан бирида ўтказилиши мумкин.

6-модда

Ҳамдўстликдаги давлатлар давлат бошлиқлари Кенгаши билан ҳукумат бошлиқларининг Кенгаши қўшма мажлислар ўтказиши мумкин.

7-модда

Ҳамдўстликдаги давлатларнинг бошлиқлари Кенгаши, ҳукумат бошлиқлари Кенгаши қарорига биноан доимий ёки муваққат асосда ишчи ва кўмакчи органлар тузилиши мумкин.

Улар Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг мухтор вакилларидан тузилади. Уларнинг мажлисларида қатнашиш учун экспертлар ва маслаҳатчилар жалб этилиши мумкин.

1991 йил 30 декабрь куни Минск шаҳрида бир нусхада озарбайжон, армани, белорусь, қозоқ, қирғиз, молдаван, рус, тожик, туркман, ўзбек ва украин тилларида тузилди. Барча матнлар баб баравар кучга эга. Асл нусха Беларусь Республикаси ҳукуматининг ҳужжатхонасида сақланади. Беларусь Республикасининг ҳукумати унинг тасдиқланган нусхасини ушбу битимда қатнашувчи давлатларга юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ
Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН
Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ
Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ
Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ
Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР
Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН
Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ
Туркманистон номидан
С. НИЁЗОВ
Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ
Украина номидан
Л. КРАВЧУК

(Давоми 2-бетда).

Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқларининг Минск шаҳридаги учрашувида имзоланган ҳужжатлар

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР ЎРТАСИДА СТРАТЕГИЯ КУЧЛАРИ ЮЗАСИДАН

БИТИМ

Озарбайжон Республикаси, Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Молдова Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси, Туркманистон, Ўзбекистон Республикаси ва Украина (бундан буён улар «Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар» деб юритилади) стратегия кучларини бошқариш ва ядро қуроли устидан ягона назорат соҳасидаги масалаларни ўзаро келишиб ва ташкилий равишда ҳал этиш зарурлигига амал қилиб қуйидагиларни аҳдлашиб олдилар:

1-модда

«Стратегик кучлар» ибораси стратегик вазифаларни бажарувчи ракета қўшинларининг, ҳарбий ҳаво кучларининг, ҳарбий-денгиз флотининг, ҳаво ҳужумидан мудофаанинг, космик, воситалар бошлиғи бошқармасининг, ҳарбий десант қўшинларининг, стратегик ва оператив разведканинг бирлашмалари, қўшилмалари, қисмлари, муассасалари, ҳарбий ўқув юртлари, ядро-техника қисмлари, шунингдек, собиқ СССР Иттифоқи стратегик кучларини бошқариш ва таъминлаш учун мўлжалланган кучлар, воситалар ва бошқа ҳарбий иншоотларни билдиради (Ҳамдўстликда қатнашувчи ҳар бир давлат учун рўйхат алоҳида протокол билан белгиланади).

2-модда

Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар ССР Иттифоқи халқаро шартномаларига риоя қилиш ҳамда халқаро хавфсизлик, қуролсизланиш ва қурол-яроғлар устидан назорат қилиш соҳасида ўзаро келишилган сиёсатни ўтказиш, қурол-яроғлар ва қуролли кучларни қисқартириш дастурини тайёрлаш ва амалга оширишда иштирок этиш мажбуриятини оладилар.

Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар мазкур шартномалар бажарилиши кафолатларини ҳамда уларнинг бажарилиши воситаларини ишлаб чиқишни таъминлаш мақсадида ўзаро, шунингдек, илгари ССР Иттифоқи таркибига кирган ва Ҳамдўстликка қўшилмаган бошқа давлатлар билан дарҳол музокара бошлайдилар.

3-модда

Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар стратегия кучларига бирлашган қўмондонлик зарурлигини ҳамда собиқ ССР Иттифоқи қуролли кучларининг ядро қуроллари ва бошқа оммавий қирғин қуроллари устидан ягона назоратни сақлаб қолиш зарурлигини эътироф этадилар.

4-модда

Ядро қуроли тўла-тўкис тугатилгунга қадар уни қўлланиш зарурлиги тўғрисида Россия Федерацияси Президенти томонидан Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Украина бошлиқлари билан келишиб, Ҳамдўстликда қатнашувчи бошқа давлатларнинг бошлиқлари билан маслаҳатлашиб қарор қабул қилинади.

Ядро қуроли тўла-тўкис тугатиладиган даврgача Украина ҳудудида жойлаштирилган ядро қуроллари ундан фойдаланмаслик ва 1994 йилнинг охирига бориб бу қуролларни, шу жумладан, 1992 йилнинг 1 июлига қадар тактик ядро қуролларини бўлакларга ажратиб ташлаш мақсадида стратегия кучлари бирлашган қўмондонлиги назорати остида бўлади.

Беларусь Республикаси ва Украина ҳудудида жойлаштирилган ядро қуролларини йўқ қилиб ташлаш жараёни Беларусь Республикаси, Россия Федерацияси ва Украина иштирокида Ҳамдўстлик давлатларининг биргаликдаги назорати остида амалга оширилади.

5-модда

Стратегия кучларининг мақоми ва уларда хизматни ўташ тартиби махсус битим билан белгиланади.

6-модда

Ушбу битим имзоланган пайтдан кучга киради ва Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг ёки Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқлари Кенгашининг қарори билан амал қилиши тўхтайди.

Ушбу битимнинг кучи ундан стратегия кучлари чиқиб кетиладиган ёки ядро қуроли олиб кетиладиган Ҳамдўстлик давлатларига нисбатан тўхтатилади.

1991 йил 30 декабрда Минск шаҳрида Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг давлат тилларида бир нусхада тузилди.

Барча матнлар бир хил кучга эга. Асл нусха Беларусь Республикаси ҳукуматининг ҳужжатхонасида сақланади. Беларусь Республикасининг ҳукумати ушбу шартномада қатнашувчи давлатларга унинг тасдиқланган нусхасини юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан пул билан таъминлашни истисно этган ҳолда
А. МУТАЛИБОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Молдова Республикаси номидан пул билан таъминлашни истисно этган ҳолда
М. СНЕГУР

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ.

Украина номидан
Л. КРАВЧУК.

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ

ПРОТОКОЛИ

Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси, Туркманистон, Ўзбекистон Республикаси ҳукуматлари Орол муаммолари юзасидан, Арманистон Республикаси ҳукумати эса Спитакдаги зилзила оқибатларини тугатиш муаммолари юзасидан махсус битим тайёрлашларига рози бўлинсин.

Минск шаҳрида 1991 йил 30 декабрь куни, битта асл нусқада рус тилида тузилган. Асл нусха Беларусь Республикаси ҳукуматига сақлаш учун топширилади, Беларусь ҳукумати унинг тасдиқланган нусхасини ушбу протоколни имзолаган давлатларга юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ

Украина номидан
Л. КРАВЧУК

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ

ПРОТОКОЛИ

Беларусь Республикаси, Россия Федерацияси ва Украина ҳукуматларига Чернобиль атом электр станциясидаги фалокат оқибатларини тугатиш юзасидан 1992 йилда бажарилиши лозим бўлган тадбирлар рўйхатини, шу тадбирларни пул билан таъминлаш тартиби ва ҳажмларини аниқлаш ҳамда тегишли битим тузиш таклиф этилсин.

Чернобиль атом электр станциясидаги авария оқибатларини тугатиш юзасидан Ҳамдўстликнинг барча давлатлари инсонпарварлик ёрдами берадилар.

1990 йил 30 декабрь куни Минск шаҳрида битта асл нусхада рус тилида тузилган. Асл нусха сақлаш учун Беларусь Республикасининг ҳукуматига топширилади. У тасдиқланган нусхасини ушбу протоколни имзолаган давлатларга юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ

Украина номидан
Л. КРАВЧУК

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ

ПРОТОКОЛИ

Озарбайжон Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Россия Федерацияси, Туркманистон ҳукуматлари Каспий денгизи балиқ ресурсларини сақлаб қолишга доир махсус битимни тайёрлаётганликлари эътиборга олинсин.

Протокол 1991 йил 30 декабрда Минск шаҳрида рус тилида бир нусха тайёрланди. Асл нусхаси сақлаш учун Беларусь ҳукуматига топширилди, Беларусь ҳукумати ушбу протоколни имзолаган давлатларга протоколнинг асл нусхасига тўғрилиги тасдиқланган нусхаларини юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ

Украина номидан
Л. КРАВЧУК

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ ДАВЛАТ ВА ҲУКУМАТ БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ

ПРОТОКОЛИ

Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқлари Кенгаши ва ҳукуматлари бошлиқлари Кенгашига ташкилий-техникавий тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ишчи гуруҳининг номи, тузилиши ва пул билан таъминлаш манбаларига доир таклифларни Ҳамдўстлик давлатлари бошлиқлари кўриб чиқишлари учун тақдим этиш Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар вазирларига топширилсин.

Ташқи ишлар вазирларининг ушбу масалага бағишланган кенгаши кечи билан 1992 йил 10 январгача Минск шаҳрида ўтказилсин.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ

Украина номидан
Л. КРАВЧУК

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР ВА ЧЕГАРА ҚЎШИНЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ

БИТИМИ

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида қатнашувчи давлатлар;

мудофаа ва хавфсизлик масалаларини, шу жумладан, ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар чегараларини қўриқлаш масалаларини ўзаро мақбул ҳал этиш зарурлигига асосланиб;

қуйидагиларга рози бўлдилар:

1. Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар ўз Қуролли Кучларини вужудга келтириш қонуний ҳуқуқлари эканини тасдиқлайдилар.

2. Қуролли Кучлар бош қўмондонлари билан биргаликда икки ой муддатда Ҳамдўстлик давлатлари миллий қонунларини ҳисобга олиб, умумий Қуролли Кучларни бошқариш тартиби тўғрисидаги, шунингдек, Ҳамдўстлик давлатларининг ўз Қуролли Кучларини вужудга келтириш ҳуқуқларини амалга оширишнинг навбати тўғрисидаги масала кўриб чиқилсин ва ҳал этилсин. Украина учун ўз Қуролли Кучларини барпо этиш 1992 йил 3 январдан бошлансин.

3. И. Я. Калиниченко чегара қўшинлари Бош қўмондони этиб тайинлансин.

4. Чегара қўшинлари Бош қўмондонига Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг раҳбарлари билан биргаликда Ҳамдўстлик давлатлари миллий қонунларини ҳисобга олиб чегара қўшинлари фаолияти воситасини икки ой муддатда ишлаб чиқиш топширилсин, чегара қўшинлари фаолиятининг воситаси келишиб олинган давлатлар бундай мустаснодир.

1991 йил 30 декабрда Минск шаҳрида озарбайжон, арман, беларусь, қозоқ, қирғиз, молдован, рус, тожик, туркман, ўзбек ва украин тилларида бир нусқа тайёрланган ҳамма матнлар бир хил кучга эга. Асл нусқа Беларусь Республикаси ҳукуматининг ҳужжатхонасида сақланади, Беларусь ҳукумати ушбу битимда қатнашувчи давлатларга унинг тасдиқланган нусҳасини юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан Умумий Қуролли кучларни 2 ой муддатда Озарбайжон Республикасига албатта топшириш шарти билан
А. МУТАЛИБОВ

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Ўзбекистон Республикаси номидан мустақил Қуролли Кучларга эга бўлиш шарти билан
И. КАРИМОВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Молдова Республикаси номидан
М. СНЕГУР

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Украина номидан
Л. КРАВЧУК

КОСМИК ФАЗОНИ ТАДҚИҚ ҚИЛИШ ВА УНДАН ФОЙДАЛАНИШ СОҲАСИДАГИ БИРГАЛИКДАГИ ФАОЛИЯТ ҲАҚИДА

БИТИМ

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар:

Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг тараққиёти учун космик фани ва техникасининг катта аҳамиятини қайд этиб;

халқ хўжалиги ва илм-фан манфаатлари, шунингдек, Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг мудофаа қобилияти ва коллектив хавфсизлигини таъминлаш манфаатлари йўлида космик фазони самарали тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш учун куч-ғайратларни бирлаштириш зарурлигини тан олиб;

космик фазони тадқиқ қилиш ва фойдаланиш соҳасида СССР илгари ўз зиммасига олган халқаро битимлар ва мажбуриятларга қатъий риоя этилиши зарурлигини тасдиқлаб;

космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги биргаликда фаолият ҳақида битим қабул этилиши уни имзолаган давлатларнинг манфаатларига хизмат қилади, деб ҳисоблаб;

Қуйидагилар ҳақида битимга келдилар.

1-модда.

Космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасида биргаликдаги фаолиятни ушбу битимда қатнашувчи давлатлар давлатлараро дастурлар асосида амалга оширадилар.

2-модда.

Космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш давлатлараро дастурлари амалга оширилишини ушбу битимда қатнашувчи давлатларнинг мухтор вакилларидан тузиладиган давлатлараро космос кенгаши мувофиқлаштириб туради. Кенгаш тўғрисидаги Низом ҳукумат бошлиқларининг қарори билан тасдиқланади.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасида мустақил дастурларга эга бўлишлари мумкин.

3-модда.

Космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш давлатлараро дастурларининг ҳарбий ва икки ёқлама (ҳарбий ва фуқаро) мақсадларига мўлжалланган космик воситалари қисмининг бажарилишини бирлашган стратегик қуролли кучлар таъминлайди.

4-модда.

Космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш давлатлараро дастурлари ушбу битимда қатнашувчи давлатлар қўшадиган улуш жамғармалари ҳисобидан пул билан таъминланади ҳамда космик инфраструктуранинг мавжуд ҳамда янги барпо этиладиган космик комплекслари ва иншоотлари («Бойқўнур» ва «Плесецк» космодромлари, техник, учириш, қўндириш комплекслари, учирувчи ракеталарнинг ажралиб чиқадиган қисмлари тушадиган районлар, космик объектларнинг учишини бошқариш марказлари, космонавтлар тайёрлаш маркази, команда, ўлчов комплекслари, ахборот қабул қилиш ва таҳлил этиш пунктлари, омборлар ва бошқа иншоотлар) асосида амалга оширилади.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатларнинг мустақил дастурларини бажариш учун мазкур инфраструктурадан фойдаланиш манфаатдор томонларнинг алоҳида битимлари билан белгиланади.

5-модда.

Халқ хўжалиги, фан ва ҳарбий соҳаларга мўлжалланган мавжуд космик системаларни ишлатиш ва янгиларини барпо этиш, ноёб синов базасини сақлаш чиқимлари, шунингдек, тижорат асосида амалга ошириладиган космик аппаратларни учиришдан олинадиган фойда ушбу битимда қатнашувчи давлатлар қўшган улушга мувофиқ тақсимланади.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги ўз фаолияти учун махсус битимда белгиланган шартлар асосида ва тартибда масъул бўладилар.

6-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги ўз фаолиятини амалдаги халқаро ҳуқуқ меъёрларига мувофиқ ташкил этиш ҳамда космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланишнинг халқаро ҳуқуқий муаммоларини ҳал этиш соҳасидаги ўз куч ва ғайратларини мувофиқлаштириб туриш мажбуриятини оладилар.

7-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш давлатлараро дастурларини пул билан таъминлашда улуш қўшиб қатнашиш, иншоотлар, ҳудудлар, моддий энергетика ресурсларини бериб қўйиш, космик техникадан фойдаланганлик муносабати билан етган зарарнинг ўрнини қоплаш тартибини, шунингдек, битимда қатнашувчи бир ёки барча давлатлар томонидан уни бекор қилиш тартибини белгилайдиган баҳамжиҳат қарорлар қабул қилиш мажбуриятини оладилар.

8-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар космик фазони тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш давлатлараро дастурларини бажаришга жалб этиладиган субъектлар ва объектларни зарур моддий-техникавий ресурслар билан таъминлаш, давлат йўли билан тартибга солиш ва солиқ ундириш пайтида уларга имтиёзлар бериш, шунингдек, ижтимоий мадад бериш ва ҳимоя қилиш масалаларини ҳал этиш мажбуриятини оладилар.

Улар давлат бюджетларини тузиш пайтида 1992 йилдан бошлаб давлатлараро дастурларни амалга ошириш учун зарур маблағ ажратишни кўзда тутиш мажбуриятини оладилар.

9-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар космик инфраструктура иншоотларини профессионал кадрлар билан таъминлаш учун олий таълим тизимида, илмий-тадқиқот институтларида ва фанлар академияларида шу йўналишдаги малакали мутахассислар тайёрлашни йўлга қўйиш мажбуриятини оладилар.

10-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатлар ўз ҳудудларида жойлашган космик комплекслар ва космик инфраструктура иншоотларининг нормал ишлашга ҳалал берадиган (қийинлаштирадиган) қарорлар қабул этмайдилар ва шундай ҳаракатлар қилмайдилар.

Улар қабул этилган давлатлараро дастурлар доирасида ракета-космик соҳасидаги мавжуд фан-техника ва ишлаб чиқариш қувватини сақлаб қолиш ҳамда ривожлантириш мажбуриятини оладилар.

11-модда.

Ушбу битимда қатнашувчи давлатларнинг розилиги билан унга бошқа давлатлар ҳам қўшилиши мумкин.

12-модда.

Битим имзоланган пайтдан бошлаб кучга киради.

Минск шаҳрида 1991 йил 30 декабрь куни ушбу битимда қатнашувчи давлатларнинг давлат тилларида битта асл нусҳада тузилди.

Асл нуска Беларусь Республикаси ҳукуматининг ҳужжатхонасида сақланади. Беларусь Республикасининг ҳукумати унинг тасдиқланган нусхасини ушбу битимда қатнашувчи давлатларга юборади.

Озарбайжон Республикаси номидан
А. МУТАЛИБОВ

Беларусь Республикаси номидан
С. ШУШКЕВИЧ

Қирғизистон Республикаси номидан
А. АКАЕВ

Тожикистон Республикаси номидан
Р. НАБИЕВ

Арманистон Республикаси номидан
Л. ТЕР-ПЕТРОСЯН

Қозоғистон Республикаси номидан
Н. НАЗАРБОЕВ

Россия Федерацияси номидан
Б. ЕЛЬЦИН

Туркманистон номидан
С. НИЕЗОВ

Ўзбекистон Республикаси номидан
И. КАРИМОВ.

1992 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЧОРАГИДА МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ ҲУДУДИДА ЖОЙЛАШГАН КОРХОНАЛАР, БИРЛАШМАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ЎРТАСИДАГИ ХЎЖАЛИК АЛОҚАЛАРИНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ УЧУН АМАЛГА ОШИРИЛАДИГАН ЎЗАРО КЕЛИШИЛГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР

ПРОТОКОЛИ

Ҳамдўстлик мустақил давлатларнинг ҳукуматлари ўз ҳудудларида жойлашган корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар иши учун, 1992 йилда савдо-иқтисодий ҳамкорлик қоидалари тўғрисидаги давлатлараро битимни амалга ошириш учун қулай шароит яратиш юзасидан ўзаро келишилган ҳаракатлар зарурлигини эътиборга олиб аҳдлашиб олдилар:

1. Мулкчилик шаклларидан қатъий назар, Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар ҳудудида жойлашган корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар ишлаб чиқариши тўхтаб қолишига йўл қўймаслик мақсадида 1992 йилнинг биринчи чорагида 1991 йилда амал қилган хўжалик алоқаларининг сақланиб қолиши, 1991 йилнинг биринчи чорагида етказиб берилган маҳсулотлар ҳажмининг камида 70 фоизи миқдорида хом ашё, материаллар ва бутловчи буюмлар ҳамда тайёр маҳсулотлар етказиб бериш ҳақида шартномалар тузиш ва уларнинг бажарилиши таъминлансин.

2. Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлар 1992 йилнинг биринчи чораги учун тузилган шартномалар юзасидан маҳсулот етказиб бериш ҳажми ва йўналишлари тўғрисидаги маълумотларни 1992 йил 1 февралга қадар давлат ҳисоб органларига тақдим этсинлар. Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг бошқарув идоралари 1992 йилги давлатлараро битимларга биноан маҳсулот етказиб беришга биркитиб қўйиш тўғрисидаги хабарномаларни юбориш ва лимитларни аниқлаш чоғида ҳисобга олиш учун тақдим этилган маълумотларни умумлаштирсинлар.

3. Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларниг бошқарув идоралари нормаларга мувофиқ 1992 йилда молларни етказиб беришга биркитиб қўйиш тўғрисидаги режа ҳужжатларини 1992 йил 15 январгача муддатда маҳсулот етказиб берувчиларга ва истеъмолчиларга маълум қилсинлар ҳамда таркиб топган хўжалик алоқалари юзасидан 1992 йилнинг биринчи чораги учун тузилган шартномаларни ҳисобга олиб 1992 йил 15 февралгача муддатда зарур аниқлик киритсинлар.

4. Белгиланган нормадан ортиқча маҳсулотни олиб чиқиб кетиш учун фақат давлатлар ҳукуматларининг ёки улар вакил қилган идораларнинг қарорлари билан рухсатнома берилади.

Белгиланган нормаларга мувофиқ маҳсулотларнинг аниқ етказиб берувчиларини ва истеъмолчиларини аниқлаш ҳамда корхоналар ўртасида маҳсулот етказиб бериш тўғрисида шартномалар тузиш ва уларни бажаришни назорат қилиш давлат эҳтиёжлари учун моллар етказиб берилишини тартибга соладиган идоралар зиммасига юклатилсин.

Томонлар ҳар бир давлатда рухсатнома беришнинг амалдаги тартиби тўғрисида бир-бирларини хабардор қилиш мажбуриятини оладилар.

5. Таркиб топаётган ишлаб чиқариш ҳажмини ҳисобга олиб бошқа молларни муқобил равишда етказиб бериш ҳақида қўшимча талаблар қўймай, ўзаро маҳсулот етказиб беришни, шу жумладан тармоқлараро ва ички тармоқ кооперацияси юзасидан маҳсулот етказиб беришни сақлаб қолиш ва ривожлантиришда хўжалик субъектларига кўмак берилсин.

6. Рухсатнома билан чиқариладиган молларга доир бу молларни олиб чиқиб кетиш устидан молиявий назоратни амалга ошириш имконини берадиган ҳисоб-китобларнинг ўзаро келишилган тартиби ишлаб чиқилсин ва тасдиқлансин. Маҳсулот тайёрловчи корхоналар ва воситачи ташкилотлар рухсатнома билан чиқариладиган молларга доир ҳисоб-китобларни тасдиқланган тартибга мувофиқ амалга оширадилар.

Рухсатномасиз маҳсулот жўнатилган тақдирда харидордан маҳсулот етказиб берувчига келадиган пулнинг 90 фоизи Давлат бюджети даромадига ва 10 фоизи тегишли марказий (миллий) банкка ўтказилади.

7. Ўзаро маҳсулот етказиб бериш учун давлатларнинг корхоналари ва ташкилотлари томонидан ҳисоб-китоблари давлатларнинг амалдаги меъёрий ҳужжатлари ҳисобга олиниб, эркин ёки бошқариладиган нархларда сўм билан амалга оширилишига розилик билдирилсин.

8. Давлатлараро битимларга биноан молларни етказиб беришни амалга ошириш мақсадида корхоналарга ва ташкилотларга нисбатан давлатларнинг амалдаги қонунларига мувофиқ рағбатлантириш ва жазолаш чоралари қўлланилсин. Корхоналар тузадиган шартномаларда маҳсулот етказиб беришнинг аниқ шартлари ва уларни бажариш учун масъулият кўзда тутилади.

9. Давлатлараро битимларда кўзда тутилган маҳсулотларни ўзаро етказиб бериш қандай бораётганлигини назорат қилиш мақсадида давлатларда фойдаланиладиган статистика ҳисоботларининг келишилган усуллари таъминлансин.

Ўзаро маҳсулот етказиб бериш жараёнида пайдо бўладиган масалалар вақти-вақти билан кўриб чиқилсин.

10. Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатларнинг транспортни (темир йўл, сув, ҳаво, автомобиль ва бошқа транспортни) бошқариш идоралари 1992 йилнинг биринчи чорагида юк жўнатувчилар томонидан юк келтирилиши биланоқ транспорт воситалари ажратилишини таъминласинлар.

11. Ҳукуматларнинг раҳбарлари ушбу протоколдан келиб чиқадиган мажбуриятлар бажарилишини таъминлайдиган зарур меъёрий ҳужжатлар қабул қилиш мажбуриятини оладилар.

Протоколни Озарбайжон Республикаси, Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Молдова Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси, Туркманистон, Ўзбекистон Республикаси, Украина ҳукуматларининг раҳбарлари имзоладилар.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР!

ҲАМДЎСТЛИК МАМЛАКАТЛАРИДА

ТАЛАБНОМА ЮБОРИЛДИ

● **Украина ҳукумати Халқаро валюта фондига аъзо бўлиш учун расмий талабнома юборди.**

Шундай қилиб, Украина собиқ совет республикалари орасида биринчи бўлиб шундай қадам қўйишга қарор этди. Украина талабномаси олдин фонднинг Ижроия директоратида кўриб чиқилади.

ҲУКУМАТ ҚАРОРИ

● **Беларусь Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан шу йилнинг 1 январидан бошлаб республикада пул билан бир қаторда кўп марта ишлатиладиган купон ва истеъмолчи карточкалари жорий этилади.**

Қарор тайёрловчиларнинг фикрича, купон билан ойлик иш ҳақининг 70 фоизигача таъминланади.

ҲАВО ЙЎЛЛАРИ

● **Молдова собиқ СССР шаҳарларига айрим авиарейсларни бекор қилиб, унинг ўрнига хорижга янги рейслар очишни мўлжалламоқда.**

Молдова транспорт вазири Козловнинг айтишича Варшава ва Истамбулга ҳаво йўллари очилади, Бухарест, Тель-Авив, Франк-фуркт-Майн шаҳарларига қўшимча линияларда парвоз мўлжалланмоқда.

ХОРИЖДА

ДЕМИРЭЛ ТУРКИЯНИНГ ЭНГ МАШҲУР КИШИСИ

● **Анқарадан олинган хабарга кўра, аҳоли турли гуруҳларининг вакиллари ўртасида жамоатчилик фикрини билиш юзасидан савол-жавоб ўтказилган.**

Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцин сайёрамизнинг, Туркиянинг бош вазири Сулаймон Демирэл эса ўз мамлакатида ўтган йилнинг энг машҳур кишиси деб аталди.

ИРОҚ ҲУКУМАТИНИНГ ИСТАГИ

● **Ироқ ҳукумати Россия Федерациясини ва мустақил давлатлар ҳамдўстлигига кирган бошқа ўн мамлакатни, шунингдек Болтиқбўйидаги уч республикани ва Грузияни таниганини билдирди.**

ИНА агентлигининг хабарида айтилишича, Ироқ собиқ Совет Иттифоқидаги давлатлар билан алоқаларни ривожлантиришга аҳамият беради. У Ироқ халқи билан ўз мустақиллигини эълон қилган давлатларнинг халқлари ўртасида дўстлик муносабатлари ўрнатишга интилади.

(ТАСС ва марказий рўзномалар хабарлари асосида тайёрланди.)

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарорига 1-илова

КУПОНЛИ КАРТОЧКАЛАР БЎЙИЧА ТОВАРЛАРНИ СОТИШ, УЛАРНИ БЕРИШ, САҚЛАШ, ҲИСОБГА ОЛИШ, ИНКАССАЦИЯ ҚИЛИШ ВА МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

ВАҚТИНЧАЛИК НИЗОМ

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида купонли карточкалар* 1992 йилнинг 1 чораги учун ички истеъмол бозорини ҳимоя қилиш мақсадида жорий этилади.

2. Купонли карточкалар товарларни сотиб олиш ҳуқуқини берадиган бир марта фойдаланиладиган ҳужжатдир.

* Бундан кейин купонлар деб аталади.

II. ЧАКАНА САВДО КОРХОНАЛАРИДА ТОВАРЛАРНИ КУПОНЛИ КАРТОЧКАЛАР БЎЙИЧА СОТИШ ТАРТИБИ

3. Давлат савдоси, тижорат, матлубот кооперацияси тизимида, шунингдек, уларни ишлаб чиқаришни амалга оширувчи товар алмашув операциялари бўйича ва валютага сотиб олувчи ва уларни ўз ходимларига сотувчи корхоналарда ва ташкилотларда купонлар бўйича мазкур низомнинг 4 ва 5-бандларида кўрсатилганлардан ташқари озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат товарлари сотилади.

Купонлар билан тўлаш товарлар қийматини мавжуд пул белгилари билан тўлаш билан бир вақтда карточкадан купонларнинг эквивалент суммасини қирқиб олиш йўли билан амалга оширилади.

4. Қуйидагилар купонларсиз сотилади:

мазкур қарорнинг 3-иловасига мувофиқ озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат товарлари;

умумий овқатланиш корхоналарининг маҳсулотлари;

ҳарбий қисмлар (муддатли хизмат ҳарбий хизматчиларига), колониялар ва ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари ҳудудида жойлашган магазинлардаги товарлар;

тижорат нархлари бўйича сотиладиган нефть маҳсулотлари;

фойдаланилган материаллар ва эҳтиёт қисмлар қиймати ҳам қўшилган ҳар хил хизматлар кўрсатиш;

5. Купонлар билан бир вақтда, чеклар, чек дафтарчалари бўйича ёки омонатчиларнинг топшириғига кўра уларнинг банк муассасаларидаги шахсий счётларидан пул ўтказиш йўли билан республика аҳолисига қиймати 5000 сўмдан кўп бўлган товарлар сотилади.

6. Корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, кооперативлар ва бошқаларнинг чакана савдо шохобчаларидан нақд пулга купонсиз товар сотиши тақиқланади. Карточкасиз купонлар ёки тегишли тартибда расмийлаштирилмаган купонлар ўтмайди.

7. 50 тийинга тенг бўлган ва ундан кам қиймат бўйича харид учун ҳисоб-китоб купонсиз амалга оширилади. Сўм ва тийинда ифодаланган харид учун ҳисоб-китоб купон билан тўланаётганда йириклаштириш қоидаларига кўра сўм ҳисобида тегишли суммагача йириклаштирилади (50 ва ундан кам бўлган тийин кам томонга, 51 ва ундан кўп тийин кўп томонга).

8. Савдо корхоналари, муассасалари ва ташкилотларида, шунингдек, автоёқилғи қуйиш станцияларида купонлар кесиб олиш ва қадаб қўйиш билан тўланади, улар ўзларининг номинал қийматлари бўйича гуруҳларга ажратилади ва иш куни давомида корхонанинг моддий жавобгар шахсида (сотувчи, кассир, кассир-назоратчи), корхонада товарларнинг сотилиши учун масъул бўлган шахсда сақланади.

9. Магазинларнинг сотувчилари, шунингдек, корхоналарда ва ташкилотларда амалга ошириладиган алмашув операциялари натижасида ва валюта учун олинган товарларни сотиш учун масъул бўлган шахслар савдодан олинган тушумни сўм ва купон билан икки томонлама ҳисоблаб чиқадилар. Купонлар қатъий ҳисоб-китоб ҳужжати бўлиб ҳисобланади.

10. Тушум суммасининг сўм ва купон ҳисобида бирбирига тўғри келиши учун масъулият савдо корхонасининг раҳбари зиммасига юклатилади. Йўл қўйилиши мумкин бўлган фарқ фоизи тегишли банк органлари билан келишилган ҳолда юқори савдо ташкилоти томонидан белгиланади.

11. Банк муассасаларида тушган купонларни ҳисобга олиш, унинг ҳаракати ва топшириш тартиби Ўзбекистон Давлат банки, Саноат қурилиш банки, Деҳқончилик саноат банки, Савдо вазирлиги, Ўзбекбирлашув, Ўзбекистон жамғармалар банки, Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги, «Ўзкооптайёрловсавдо» ва Ўзбекистон Республикаси Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитаси йўриқномаларига мувофиқ амалга оширилади.

III. КУПОНЛАРНИ ФУҚАРОЛАРГА БЕРИШ ТАРТИБИ

12. Купонлар:

асосий иш, ўқиш, хизмат жойидан, пенсиялар, ўтказилган пуллар олинадиган алоқа бўлимлари ва тегишли банклардан;

шахсий ёрдамчи хўжаликларда банд бўлган ва ўз маҳсулотини топширувчи шахсларга — умумий асосларда тегишли ташкилотлар томонидан;

ҳарбий хизматчилардан бўлган пенсионерларга ва уларга тенглаштирилган шахсларга — банк муассасаларидан;

корхоналар ва ташкилотлардан стипендия олувчи студентларга — фақат ўқиш жойидан берилади.

Иш ҳақи тўлашга банк муассасаларидан нақд пул олмайдиган ва шу тўловдан тушган даромад ҳисобига таъминловчи ташкилотлар купонни умумий асосларда банкдан оладилар.

Республика ҳудудида жойлашган, лекин иш ҳақини пул ўтказиш йўли билан бошқа ҳудудлардан оладиган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга купонлар банк муассасалари томонидан белгиланган тартибда иш ҳақи учун ведомостлар кўрсатилгач берилади.

Ўриндошлик билан ишловчи шахсларга купонлар асосий иш жойидан умумий даромадга қараб, меҳнат шартномалари бўйича, иш ҳақи олувчиларга эса умумий асосларда берилади.

13. Жорий ойда фойдаланилмай қолган купонлардан кейинги ойларда фойдаланиш мумкин.

Ходимларга таътил маблағлари ёзилаётганда бериладиган купонларнинг суммаси ҳар бир таътил ойига алоҳида ҳисобланаётган суммалар асосида аниқланади.

Банклар ва корхоналар берган кредитлар, шунингдек, суғурта органлари томонидан тўланадиган суммалар купон билан таъминланмайди.

IV. БЕРИЛАДИГАН КУПОНЛАР ҲАЖМИ

14. Бериладиган купонлар миқдори 2-иловага мувофиқ табақалаштирилган шкала бўйича иш ҳақи, пенсия, нафақа, стипендия ва бошқа ҳисобланувчи қайд қилинган даромадларнинг (солиқларни, алиментларни ва бошқа ушлаб қолишларни чиқариб ташлаб) миқдорига боғлиқ бўлади, йириклаштириш қоидаларига мувофиқ тегишли миқдоргача йириклаштиради (5 сўмгача — кам томонга, 5 сўм ва ундан кўп бўлганда — кўп томонга).

Купонлар бир ойда бир марта берилади.

Купонларни дастлабки бериш 1992 йил 9 январгача, 1991 йил декабрь ойи учун тўланадиган иш ҳақлари, пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ва бошқа молиявий даромадлар ҳисобидан белгиланган миқдорларда, ушбу даромадларнинг 1992 йилда ошишини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади.

Февраль ойи учун купонлар 1992 йил 16 февралгача, март ойи учун 16 мартгача, кейинчалик қайта ҳисоб-китоб қилган ҳолда берилади.

Доимий иш жойига эга бўлмаган ва якка тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи ёки қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириб, ўз маҳсулотини колхоз бозорида сотувчи ёки кооперативларга топширувчи ёхуд муаллифлик гонорарлари олувчи шахсларга, шунингдек, республика ташқарисида ишловчи кишиларга купонлар уларни олишга рухсатнома кўрсатилгач, яшаш жойидаги банк муассасаларида шкала билан белгиланган миқдорда берилади (2-илова). Купонлар олишга рухсатнома солиқ инспекциялари томонидан берилган даромадлар тўғрисидаги маълумотномалар асосида яшаш жойидаги халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ижроия қўмитасида берилади.

Муаллифлик гонорарлари олувчи фуқаролар давлат солиқ инспекцияларига даромадларни олган жойидан берилган ўтган йилдаги даромадлар тўғрисидаги маълумотномаларни тақдим этадилар.

Совет Армияси сафларидан демобилизация қилинган ва вақтинча (уч ойгача) ишламайдиган ҳарбий хизматчилар, ўз хоҳиши билан ёки қисқариш сабабли ишдан бўшаган ва вақтинча (бир ойгача) ишлаймайдиган фуқаролар, ёлғиз яшовчи кексайиб қолган фуқаролар ҳамда пенсия ва ижтимоий ёрдам олмайдиган фуқаролар, шунингдек, қамоқ жойларидан озод қилинган ва вақтинча (бир ойгача) ишламайдиган фуқаролар яшаш жойидаги маҳаллий Кенгашлар ижроия қўмитаси ҳарбий билет, паспорт, меҳнат дафтарчаси, озод қилинганлиги тўғрисидаги маълумотнома асосида берган купонларни олишга рухсатномани кўрсатиб, банк муассасаларидан 150 сўм миқдорида купон оладилар.

«Аҳолининг иш билан бандлиги тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси қонуни қабул қилингунга қадар Вазирлар Маҳкамасининг «Чакана нархларнинг ислоҳ қилиниши муносабати билан Ўзбекистон ССР аҳолисини ижтимоий ҳимоя қилиш чора-тадбирлари тўғрисида» 1991 йил 25 мартдаги 65-сон қарорига мувофиқ нафақа олувчи вақтинча ишламайдиган аҳолига купонлар 150 сўм миқдорида берилади. Бу Қонун қабул қилингандан кейин расман ишсиз мақомини олган фуқароларга купонлар белгиланган нафақанинг 100 фоизи миқдорида берилади.

Болага қараётганлиги учун таътилда бўлган аёллар ҳар ойда иш жойидан нафақа ва бошқа даромадларнинг, компенсация ҳам шу жумлага киради, 100 фоизи миқдорида купонлар оладилар. Бола уч ёшга тўлгунга қадар унга қараш учун ўз таътилини давом эттираётган, лекин бу нафақа ва компенсацияларни олиш муддати тугаганлиги учун уларни олмаётган аёлларга купонлар уларнинг иш жойидан 150 сўм миқдорида берилади.

Мавсумлар орасида мавсумий ишлар билан банд бўлган фуқаролар купонларни халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ижроия қўмиталари берган рухсатнома асосида яшаш жойларидан ойига 150 сўм миқдорида оладилар.

Даромад манбаига эга бўлмаган ва оила қарамоғидаги уй бекаларига купонлар халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ижроия қўмиталари берадиган маълумотномалар тақдим этилгач, банк муассасаларидан ойига 150 сўм миқдорида берилади.

Бензин учун пул компенсацияси олувчи ногиронларга купонлар компенсация пулининг 100 фоизи миқдорида компенсация олинадиган жойда йилнинг ҳар чорагида бир марта берилади.

Болалар ассортименти товарларининг қимматлашганлиги учун нафақа олувчи болаларга купонлар компенсация пулининг 100 фоизи миқдорида, бошқа нафақалар учун эса белгиланган тартибда берилади.

Моддий ёки жисмоний зарар етказилганлиги муносабати билан фуқароларга бериладиган моддий ёрдам пули учун купонлар тўла миқдорда берилади.

Йил чораги, йил учун мукофотлар, мукофот пуллари ва моддий ёрдам пули учун купонлар ҳисоблаб чиқарилган ўртача ойлик миқдорида белгиланган шкала бўйича (2-илова) берилади.

Республика ҳудудида ишловчи ва сўмларда иш ҳақи олувчи чет эл фуқароларига купонлар умумий асосларда ишловчилар сифатида берилади.

Иш ҳақини сўмларда олмовчи, бироқ республикада яшовчи ёки хизмат сафарида бўлган чет эл фуқаролари банк муассасаларида эркин алмаштириладиган валютани белгиланган шкала бўйича миқдорда (2-илова) купон олган ҳолда тижорат курси бўйича сўмларга алмаштириш ҳуқуқига эгадирлар.

Республика ўқув юртларида ўқиётган чет эл фуқароларига купонлар тўланадиган стипендиянинг 100 фоизи миқдорида берилади. Улар эркин алмаштириладиган валютани купон олган ҳолда сўмларга алмаштириш ҳуқуқини ўзларида сақлаб қоладилар.

Республика ташқарисида вақтинча ҳарбий хизматни ўтаётган, оила аъзолари республикада доимий яшаётган фуқаролар хизматни ўтаётган жойидан иш ҳақи тўғрисида берилган маълумотнома асосида ҳарбий комиссарликлар берадиган рухсатнома бўйича банк муассасаларидан белгиланган шкала бўйича (2-илова) миқдорларда купон оладилар.

Чет элда ишлагандан кейин ёки навбатдаги меҳнат таътилига келган республика фуқаролари купонларни чет элга хизмат сафарига боргунга қадар ишлаган корхоналаридан, ҳарбий хизматчилар эса ҳарбий комиссарликлардан умумий асосларда оладилар.

Республика ҳудудида доимий яшовчи ва республика ташқарисида кўчиб ишлаб юрувчи шахслар даромадлари тўғрисидаги маълумотномаларни кўрсатгач, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ижроия қўмиталари купон олиш учун берган рухсатномаларни кўрсатиб, банк муассасаларидан купонларни оладилар.

1 гуруҳ ногиронларга, шунингдек, интернат уйларда яшовчи ва тўла давлат таъминотида бўлган пенсионерлар ва ногиронларга купонлар ўзлари оладиган пенсия миқдорида берилади.

Муаллифлик кашфиётлари, ихтиролари, рационализаторлик таклифлари ва ҳоказо ҳисобига мукофотлар олувчи фуқаролар купонларни асосий иш жойидан умумий асосларда ҳамма даромадлари юзасидан оладилар.

Етим болалардан ва отаонасининг қаровисиз қолган болалардан бўлмиш талабалар ва ўқувчиларнинг, тўла давлат таъминотида бўлган талабалар ва ўқувчиларнинг стипендиялари тўла миқдорда купонлар билан таъминланади.

Муваққат ижодий жамоаларнинг аъзоларига, шунингдек, пудрат шартномаси бўйича иш бажарувчи шахсларга купонлар асосий иш жойида ҳамма даромадлари юзасидан белгиланган шкала бўйича миқдорда (2-илова) берилади.

ВТЭК (меҳнат қобилиятининг йўқолиши даражасини аниқлайдиган тиббиёт комиссияси)дан қайта текширувдан ўтган ва пул даромадлари олмайдиган фуқароларга банк муассасаларида халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари ижроия қўмиталари томонидан берилган рухсатнома кўрсатилгандан кейин кўрикдан ўтишнинг бутун даври учун ҳар ойда 150 сўмлик купон берилади.

Корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ўз ҳисобидан таътил олган ходимлари иш жойидан купонларни таътилга чиқишдан олдинги охирги ойда олинган белгиланган даромадлар суммасидан белгиланган шкала бўйича миқдорида (2-илова) оладилар.

Донорлар донорлиги учун даволаш муассасаларидан олинган сумманинг тўла миқдорида купонлар билан таъминланадилар.

Бошқа республикаларнинг узоқ муддатга (бир ойдан кўп) хизмат сафарига келган фуқаролари купонларни хизмат сафарига келган ташкилотлар ва корхоналардан ойига 150 сўм миқдорида оладилар.

Нақд пулсиз тартибда келадиган алиментлар белгиланган шкала бўйича миқдорда купонлар (2-илова) билан таъминланади.

15. Купонли карточкалар муомалага бланканинг 10, 25, 50, 100, 200 ва 500 сўмлик номинал қиймати билан чиқарилади.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг кассаларидан купонли карточка беришда купонлар суммаси йириклаштириш қоидалари бўйича (5 сўмгача кам томонга, 5 сўм ва ундан кўп бўлганда кўп томонга сўмларда тегишли суммагача йириклаштирилади.

Карточкалар аниқ бир шахснинг номига ёзиб берилади ва раҳбар, бош бухгалтернинг имзоси ҳамда корхона, ташкилот ва муассаса муҳри билан тасдиқланади.

Йўқотиб қўйилган ва бузилган купонлар ва карточкалар тикланмайди.

V. КУПОНЛАРНИ ОЛИШ ВА ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШ ТАРТИБИ

16. Купонлар республика ҳудудида жойлашган барча банк муассасаларида, шу жумладан, тижорат банкларида берилади.

17. Корхона, муассаса, ташкилот раҳбарининг буйруғи билан купонларни олиш, сақлаш ва бериш бўйича масъул шахс тайинланади ҳамда унга шартнома бўйича жавобгарлик юклатилади.

Купонларни олиш ва бериш корхоналар томонидан алоҳида ҳисобга олиш дафтарида ҳисобга олинади. У номерланган, ип ўтказиб тикилган, муҳр билан тасдиқланган бўлиши керак. Ҳисобга олиш дафтаридаги варақлар сони корхона раҳбари ва бош бухгалтернинг имзоси билан тасдиқланади. Дафтардаги ёзувлар купонларни олиш ва бериш ҳуқуқини берувчи кирим-чиқим накладнойлари, сарфланган касса ордерлари ва тўлов ведомостлари орқали амалга оширилади.

18. Олувчига берилган купонларнинг номинал суммаси иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва бошқаларни беришда тўлов ведомостида қўшимча равишда киритилган устун (қатор)да ёки бошқа тўлов ҳужжатида акс эттирилади.

Купонларни корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг вакиллари (мулкчилик шаклидан қатъи назар) олдиндан берилган буюртмаларга мувофиқ нақд пул олинадиган банк муассасаларидан топшириқ бўйича оладилар.

Пенсиялар, нафақалар берувчи алоқа корхоналари уларга купонларни банк муассасаларидан ижтимоий таъминот органлари томонидан тузилган тўлов ведомостларига мувофиқ оладилар. Тўлов ведомостида берилиши лозим бўлган купонлар суммаси алоҳида устунда кўрсатилади. Пул ўтказиш операциялари бўйича купонлар бериш учун алоқа муассасалари томонидан резерв ташкил этилади.

Купонларнинг ҳосил бўлган камомади сарфланган қоғоз пулларнинг номинал қийматидан (яъни 1 сўмлик 1 купон учун — пул билан 1 сўм) келиб чиққан ҳолда ҳисоблаб чиқилади.

Купонларнинг берилган суммасини назорат қилиш учун банк муассасалари томонидан ордер расмийлаштирилади, унинг нусхаси корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга берилади.

Купонларни ҳар ғал навбатдаги олиш учун корхона олдинги даврда фойдаланилган купонлар тўғрисидаги маълумотнома билан биргаликда талабнома беради.

19. Олинган купонларни корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда сақлаш қимматбаҳо қоғозларни сақлаш тўғрисидаги йўриқнома ҳамда «Халқ хўжалигида касса операцияларини юритиш тартиби тўғрисида»ги Низомга мувофиқ амалга оширилади.

Купонларнинг кирим дафтарига қайд қилиниши номинал қиймати бўйича кирим-чиқим накладнойлари асосида юритилади ва ҳисобга олиш 004 — «Қатъий ҳисобдаги бланклар» балансдан ташқари счётда амалга оширилади.

Давлат солиқ органлари кооперативлар, кичик корхоналар ва хўжалик ҳисобидаги бошқа бўлинмаларни молиявий тафтиш қилганларида мажбурий тартибда олинган купонлар суммасининг иш ҳақи бериладиган тўлов ведомостларига мувофиқ келишини текширадилар.

Корхоналарнинг молия-хўжалик фаолиятини тафтиш қилувчи ва текширувчи органлар ушбу тартибнинг бажарилишини назорат қилишга бурчлидирлар.

Купонларни бериш тугаллангандан кейин, бироқ улар банкдан олингандан 5 кун ўтмасдан, купонларни сақлаш ва бериш учун жавобгар шахс уларнинг ҳаракати тўғрисида ҳисобот тузади. Корхона бухгалтерияси купонларнинг олиниши ва бажарилиши тўғрисидаги маълумотларни текширишни амалга оширади.

20. Купонли карточкалар Ўзбекистон Республикаси Давлат банкининг буюртмаси билан босиб чиқарилади. Купонларни босиш, ҳисобга олиш, ташиш ва банкда сақлаш Ички ишлар вазирлиги, инкассация республика бошқармаси ҳамда уларни босиб чиқарувчи корхоналарнинг махсус назоратида бўлади.

Карточкаларни ҳисобга олиш ва ҳисобдан чиқариш тартиби республика банкларида бухгалтерия учёти ҳисоб-китоблари режасини қўллаш тўғрисидаги кўрсатмаларга мувофиқ белгиланади.

Банк муассасасининг раҳбари, бош бухгалтери ва касса мудири купонли карточкаларни қабул қилиб олиш, сақлаш ва уларни бериш қоидаларига қаттиқ риоя этилишини таъминлайдилар. Купонларнинг сақланиши учун моддий жавобгарлик касса мудири зиммасига юклатилади.

21. Банк муассасалари купонларнинг тўла инкассация қилинишини, сақланишини, кейинчалик эса уларнинг белгиланган тартибда иккиламчи хом ашё корхоналарига топширилишини таъминлайдилар.

22. Почта ташкилотларининг пул ўтказиш операциялари бўйича купонларни бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги томонидан белгиланади.

VI. КУПОНЛАРНИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ВА ИНКАССАЦИЯ ҚИЛИШ

23. Купонларни муомалага чиқариш ва уларни инкассация қилиш барча банк муассасалари томонидан амалга оширилади.

24. Сохта купонлари ясаш сохта давлат хазина билетларини ясашга тенг даражада қонун билан тақиқланади.

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарорига 2-илова

БЕЛГИЛАБ ҚЎЙИЛГАН ДАРОМАДЛАР БЎЙИЧА КУПОНЛАР БЕРИШ СУММАСИНИ АНИҚЛАШ ШКАЛАСИ

Иш ҳақлари, пенсиялар ва бошқа белгилаб қўйилган даромадлар миқдори (солиқларсиз ва бошқа чегиришларсиз), сўм	Купонлар бериш миқдори, %
500 сўмгача	100
501—1500	500 сўм + 500 сўмдан ошган сумманинг 70 фоизи
1501—2000	1200 сўм + 1500 сўмдан ошган сумманинг 50 фоизи
2001—2500	1450 сўм + 2000 сўмдан ошган сумманинг 20 фоизи
2500 ва ундан кўп	1550 сўм + 2500 сўмдан ошган сумманинг 10 фоизи

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарорига 3-илова

АҲОЛИГА КУПОНЛАРСИЗ СОТИЛАДИГАН ОЗИҚ-ОВҚАТ ВА НООЗИҚ-ОВҚАТ ТОВАРЛАРИНИНГ РЎЙХАТИ

1. Белгиланган нормалар бўйича ва энг юқори нархларда сотиладиган товарлар:
ун
макарон маҳсулотлари
гуруч
мол ёғи
чой
қанд-шакар
тухум
гўшт ёки гўшт консервалари
ароқ
кир совун
калишлар
ип-газлама матолар (чит ва хомсурп)

болалар ассортименти (янги туғилган чақалоқлар учун комплект; ўғил болалар учун кўйлак ва шимлар; қиз болалар учун кўйлак ва юбкалар; 12 ёшгача бўлган болалар оёқ кийимлари; болалар пайпоқ буюмлари ва колготкалар

2*. Болалар озиқ-овқат маҳсулотлари (врач рецептлари бўйича)
Кўмир, ўтин
Омухта ем, кунжара, шулха, барда, пиво қуйқаси

Гуллар, полиэтилен пакетлар, грампластинкалар

Илгари фойдаланилган, воситачи магазинларда сотиладиган товарлар

Келин-куёвлар учун дўконлар ва бўлимлардаги товарлар, шунингдек, маросимлар учун кўзда тутилган товарлар (маҳаллий Кенгашлар ижроия қўмиталарининг маълумотномалари бўйича)

Матбаачилик маҳсулотлари
Дорихоналарда, «Оптика» магазинларида сотиладиган дори-дармон воситалари ва бошқа товарлар, протез-ортопедия корхоналарининг маҳсулотлари

Топширилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига алмаштириб сотиладиган товарлар

Кооперативлар ва якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи фуқаролар томонидан ишлаб чиқарилган ва улар ўзлари мустақил равишда сотадиган товарлар, шунингдек, шахсий ёрдамчи хўжаликларда етиштирилган ва колхоз бозорида сотиладиган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари

Тижорат нархларида сотиладиган нефть маҳсулотлари.

* Талон ва купонлар кўрсатилмасдан сотиладиган товарлар.

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарорига 4-илова

АВТОБЕНЗИН УЧУН ТИЖОРАТ НАРХЛАРИНИ ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИНИНГ ТАРКИБИ

Ҳаққулов Қ. Ж. — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари — комиссия раиси
Мўминов Ё. Т. — Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитаси раиси — комиссия раисининг ўринбосари

Комиссия аъзолари:

Сандумарҳўжаев А. С. — Давлат нархлар қўмитаси раисининг ўринбосари
Гуськова Т. Н. — Молия вазирининг биринчи ўринбосари
Тошхўжаев Х. Х. — Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Бош солиқ бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари
Йўлдошев А. Т. — Молия вазирлиги Бош бюджет бошқармасининг бошлиғи
Сноведская А. И. — Давлат нархлар қўмитасининг бўлим бошлиғи
Цхай В. П. — Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитаси иқтисодий ривожланиш ва молия бўлимининг бошлиғи, комиссия котиби

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 январдаги 1-сон қарорига 5-илова

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1992 ЙИЛДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИ ТАРКИБИ

Ҳамидов Б. С. — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари — умумиқтисодиёт комплекси раҳбари
Муталов А. М. — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари — халқ истеъмоли моллари, савдо ва пулли хизматлар комплексининг раҳбари
Самандаров Э. С. — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари — ижтимоий ривожланиш, фан ва маданият комплексининг раҳбари
Отажонов А. Р. — Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари — меҳнат вазири
Боқибоев Э. Ж. — молия вазири
Усмонов М. З. — савдо вазири
Волков Г. Г. — Ўзбекбирлашув раиси
Муллажонов Ф. М. — Ўзбекистон давлат банки бошқаруви раиси
Азимов Т. С. — Ўзбекистон саноат-қурилиш банки бошқаруви раиси
Аҳадов А. А. — Ўзбекистон деҳқончилик-саноат банки бошқаруви раиси
Раҳматуллаев Ў. Қ. — Ўзбекистон жамғармалар банки бошқаруви раиси
Хўжаева С. А. — ижтимоий таъминот вазири
Раҳимов К. Р. — алоқа вазири
Алматов З. А. — ички ишлар вазири
Алламуродов Б. А. — Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши раиси
Ҳаитбоев Э. Қ. — ЎзТАГ директори
Ҳайдаров Т. Ҳ. — республика пенсия фонди раиси
Аҳмедов Қ. А. — Давлат нархлар қўмитаси раиси
Мўминов Ё. Т. — Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат қўмитаси раиси

• *Шаҳримиз—фахримиз*

ҚУТЛУҒ НОМ

Пискент (аслида Лискент) — Илоқ давлати ҳудудидаги қадимий шаҳар. 930 йилда Пискентдан араб географлари ўтганликлари ва шаҳар номини тилга олганликлари ҳам бу фикрнинг ёрқин далилидир.

Шаҳримизга Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ҳам пойқадами етганлиги ажаб бир воқеадир. Бобур Самарқанддан қайтаётиб, Хўжанд шаҳри рўпарасида Сирдарёдан ўтиб, пойтахти Тункент шаҳри бўлган Илоқ давлати ҳудудида жойлашган Пискентга келади. Ўша пайтда Пискентда Мулла Ҳайдарнинг ўғли Абдуманноп ҳокимлик қилар эди.

Бобур бу ерда бўлган чоғида Оҳангарон кентлари томон йўл олади ва бир неча кун бевосита ҳудудлар билан қизиқади. У билан бирга келган Нўён Кўкалтош, Аҳмад Қосим ва бошқалар ҳам Пискентда Абдуманнопнинг меҳмони бўлишади.

Оҳангарон кентларини кўздан кечириб чиққан саркарда у ердан Сомсарак (ҳозирги Бўка шаҳри)га ташриф буюради. Эртасига тонгда унга Нўён Кўкалтош жардан (бир неча йил муқаддам сув тошқини) рўй берган Бўрижардан йиқилиб, ҳалок бўлганлиги ҳақида хабар етиб келади. Бобур дарҳол у ерга қайтиб бориб Нўён Кўкалтошни Пискентда дафн этиш маросимида шахсан ўзи иштирок этади. Шундан кейин у яна Сомсаракка қайтади.

«— Ул ғазалким тугаттим, — деб ёзган эди Бобур «Бобурнома»да, — ушбу кун ушбу юртга тугаттим. Ул туғанган ғазал будур:

Жонимдан ўзга ёри вафодор топмадим,
Кўнглумдан ўзга маҳрами асрор топмадим».

Пискентда 1917—1920 йилларда Султон Сегизбоев раис бўлган инқилоб ҳарбий кенгаши жойлашганди. 1924 йилда Ўзбекистон Республикасининг биринчи президенти бўлиб сайланган Йўлдош Охунбобоев эса 1925 йил 1 Май байрамини Жумҳурият пойтахти Самарқандда эмас, Пискент шаҳрида ўтказган эди.

1991 йил апрель ойига қадар Пискент шаҳрини иккига бўлиб турувчи Тошкент канали кўпригидан Бўрижаргача ва Пушти Маҳмуд (Маҳмуд тепалиги)гача чўзилган кўча Комсомол кўчаси деб аталарди. Бу ерда район электр станцияси, пахта тозалаш заводи, автомобиль станцияси, «Шарқ» озиқ-овқат магазини, шофёрлар тайёрловчи мактаб, китоб магазини, район Кенгаши ва ижроия қўмита бинолари, ҳаммом, Ҳамза номли 1-ўрта мактаб, ёрдамчи мактаб-интернат ҳамда бошқа маъмурий-маданий масканлар жойлашган бўлиб, уларнинг ҳам шаҳарнинг тараққиётида муносиб ҳиссаси бор.

Маҳалла аҳли З. М. Бобурнинг қисқа бир муддатда бўлса ҳам ушбу масканда ва унинг атрофидаги кентларда бўлганлигини ҳисобга олган ҳолда ҳамда «Бобурнома» асари яратилганлигининг 460 йиллиги шарафига кўчани унинг номи билан аташ таклифи билан чиқди.

Меҳнат фахрийси Маҳмуджон Қосимов бошчилик қилаётган шаҳар атама комиссияси ўз йиғилишида бу таклифни якдиллик билан маъқуллади. Ўз навбатида халқ депутатлари Пискент шаҳар Кенгаши сессияси атама комиссияси фикрини қўллаб-қувватлаб, кўчамизни Заҳриддин Муҳаммад Бобур номи билан аташ тўғрисида махсус қарор қабул қилди.

Кўча фаоллари, меҳнат аҳли ва барча фуқаролари бу тадбирдан ғоятда мамнун бўлдилар.

Мажид САМАДОВ,
Шу кўчада истиқомат қилувчи уруш ва меҳнат фахрийси.

АВЛОДЛАР ОЛДИДА МАСЪУЛМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ЖАМОАТЧИЛИГИГА МУРОЖААТНОМА

Мустақил Ўзбекистон Республикаси ва унинг халқлари тарихнинг ниҳоятда мураккаб ва масъулиятли босқичини бошдан кечирмоқда. Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи тугалланди. Янги Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига асос солинди. Ягона халқ хўжалиги комплексига асосланган мамлакат иқтисодиётининг йўқ бўлиши республикамиздаги мураккаб, танг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ҳолатни кескинлаштириб юборди.

Айни вақтда тарих қадимий Ўзбекистон заминида маданияти, фани ривожланган мустақил давлат барпо этиш, тинчлик ва одамлар фаровонлигини таъминловчи демократик ҳуқуқий жамият қуриш имконини яратди.

Биз ана шу тарихий имкониятни қўлдан чиқармаслигимиз лозим. Бўлгуси авлодлар олдидаги масъулиятли инқилобий янгиланиш ғояларини амалга оширишда барча соғлом кучларнинг фаол иштирокини талаб этмоқда. Бундай ватанпарварлик ҳаракатида фан-техника зиёлиларининг ўрни беқиёсдир.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси илмий жамоатчиликни биргаликда ва ўзаро ҳамкорликда ижтимоий-иқтисодий, илмий-техникавий муаммоларни ҳал этиш учун илм-фаннинг аҳамиятини янада оширишга ундайди.

Сиёсий мустақиллик манбалари давлатимизнинг иқтисодий қудрати билан боғлиқдир. Буни фан ютуқлари, фан-техника тараққиётига суянмай ўстирмоқ мумкин эмас. Янги ғоя ва юксак технологиялардан оқилона фойдаланиш билангина республикамизни саноати ва қишлоқ хўжалиги янада ривожланган давлатга айлантириш мумкин.

Чуқур илмий ғояларга, илғор технологияларга суянибгина муҳим ижтимоий масалаларни ҳал этиш, меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, соғлиқни сақлашнинг юқори даражасини таъминлаш, экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш муаммоларини ечиш мумкин.

Фанга, маорифга суянгандагина ахлоқнинг инсонпарварлик асосларини, миллий тилни, халқимизнинг маданияти ва санъатини ривожлантириш, Ўзбекистондаги барча миллат ва элатларнинг эркин, тўлақонли тараққиётини, улар ўртасида биродарлик ва дўстликни мустаҳкамлай олади.

Биз оммавий танқислик, бозор иқтисодиётига ўтиш шароитда республикада тўпланган фан-техника имкониятларини сақлаш ва кўпайтириш учун куч-ғайратимизни бирлаштиришга чақирамиз.

Чуқур тарихий илдизлари ва халқимиз миллий маданиятининг ютуғи бўлган тамалий фан давлат томонидан қўллаб-қувватланиши лозим. Олий мактаб чуқур ислоҳот ва ғамхўрликка муҳтож. Республикамизнинг эртанги кунини шакллантирадиган халқ таълими муаммолари жуда тез ҳал этилмоғи керак. Иқтисодий ислоҳотлар ишлаб чиқаришнинг фан ютуқларига мойиллигини, олимлар, муҳандислар меҳнатининг нуфузини кўтариш лозим.

Биз илмий-техникавий жамоатчиликни жипслаштиришга чақирамиз. Ижодий изланиш, ҳамкорлик, вазияти, демократия ва ошкоралик муҳити – республикамизнинг маданияти ривожланган халқаро ҳамжамиятга муносиб равишда кириб бормоғини таъминлайди. Халқ манфаатларига хизмат қилиш, бу хизматни истиқболни кўзлаб амалга ошириш илмий фаолиятимизнинг асосий мақсади бўлмоғи керак.

Мурожаатнома Ўзбекистон Фанлар академиясининг умумий йиғилишида қабул қилинган.

ҚУВАЙТ ЭШИКЛАРИ ҲАМИША ОЧИҚ

Ўзбекистон Республикаси мустақил деб эълон қилинганидан кейин бир қатор хорижий давлатлар жумҳуриятимизни мустақил давлат сифатида тан олишганини билдирдилар. Ана шулар орасида Форс кўрфазидаги нуфузли мамлакатлардан бири Қувайт давлати ҳам бор. Қувайт давлатининг собиқ Совет Иттифоқидаги элчиси жаноб Абдулмонси ал ДУАЙЯнинг мамлакати Ўрта Осиёдаги мустақил республикаларда юз бераётган жараёнларни диққат билан кузатаётганини таъкидлади. Бизнинг элчи жаноблари билан суҳбатимиз шундан бошланди.

— Элчи жаноблари, Қувайт амири Жобир ал Аҳмад ас-Сабоҳ яқинда Москвага ташриф буюрди. Сафардан қандай мақсад кўзда тутилган эди?

— Қувайт амири Совет Иттифоқига Ироқ тажовузига қарши бизни қўллаб-қувватлагани учун миннатдорчилик билдирди.

— Бошқа режалар ҳам бўлгандир?

— Ҳа, амиримиз бир қатор Ўрта Осиё республикаларига, шу жумладан Ўзбекистон Республикасига ҳам ташриф буюришни режалаштирган эди. Бироқ сафар муддати жуда қисқа бўлганлиги туфайли сизнинг республикангизга бўладиган ташриф кечроқ муддатга қолдирилди. Лекин шундай ташриф бўлишига менинг ишончим комил. Гап шундаки, эндиликда мустақил давлат бўлган Ўзбекистон халқаро майдонда кундан-кунга обрў эътибор қозонаётгани бизни қувонтирмоқда. Биз Ўзбекистон билан алоқаларни, айниқса, иқтисодий соҳаларда алоқаларни ривожлантиришга тайёрмиз. Республикангизнинг иқтисодий ривожланиш лойиҳаларига Қувайт молиявий ёрдам кўрсатишга тайёрлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Айни пайтда шуни ҳам қайд этиш лозимки, бу борада Қувайт сизнинг мустақил давлатингизнинг ички ишларига аралашмаслик қоидаларига қатъий амал қилади.

— Ҳозир Ўзбекистонда юз бераётган жараёнларга сизнинг мамлакатингиз раҳбариятининг муносабати қандай?

— Энг аввало, мен Ислом Каримов жанобларини Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига сайланиши билан табриклашни истардим. Унинг бутун куч-ғайрати Ўзбекистон халқининг фаровонлигини оширишга қаратилганини биз кўриб турибмиз. Қувайт раҳбарияти унинг ҳар қандай экстремизмга қаршилигини юксак баҳолайди. Кишилар ўзларини осойишта ҳис қилишлари лозим. Мен яна шуни алоҳида қайд қилмоқчиманки, сармоя барқарорлик ва эртанги кунга ишонч бўлган жойга сарфланиши керак.

— Тошкентда Қувайт давлати элчихонаси ёҳуд консулхонаси очилиши мўлжалланмоқдами?

— Бу масала давлат даражасида ҳал этилади. Лекин мен шуни айтмоқчиманки, бошқа бир давлатнинг тан олиниши у ерда ўз ваколатхонаси очилишини ҳам билдиради. Биз эса сизнинг республикангизни мустақил давлат сифатида тан олдик. Ишончим комилки, яқин келажакда биз давлатлараро даражада алоқалар ўрнатамиз.

— Лекин, элчи жаноблари, ахир биз бошқа даражада ҳам алоқалар ўрнатишимиз мумкинку...

— Ҳа, биз шундай алоқаларга эга бўлишимиз керак. Масалан, мен шу йилнинг ўзида дорилфунунларимиз ўртасида талабалар айирбошлашни жон-жон деб қувватлаган бўлардим. Ёки телестудияларимиз ўртасида алоқалар ўрнатишни олайлик. Агар янада аниқроқ айтадиган бўлсак, келинг янги йилдан бошлаб Қувайт ва Ўзбекистон рўзномалари ўртасида мухбирлик нуқталари айирбошлашга уриниб кўрайлик. Менингча, мамлакатларимиз ҳаёти тўғрисида ахборотлар алмашиш бизларнинг яқинлашувимизга кўмаклашади.

— Элчи жаноблари, сизнинг мамлакатингизда мусулмон дини давлат дини ҳисобланади. Бизнинг республикамизда инсоннинг диний эътиқоди эркинликларига ғов бўладиган ҳар қандай тўсиқлар олиб ташланган. Ҳатто, сиёсий мусулмон партияси тузиш ҳақида гапиришмоқда. Сиз бу масалага қандай қарайсиз?

— Мен ҳар қандай диний партиялар тузилишига қаршиман. Бизнинг мусулмон динимиз ўз моҳиятига кўра яхшиликка ундовчи дин бўлиб у барча кишилар учун очиқдир. Шу боисдан бу ўринда қандайдир сиёсий ҳужжатлаштиришнинг кераги бормикан? Йўқ, кераги йўқ. Менингча сиёсат ва дин ўртасида аниқ ажратма бўлиши керак.

— Элчи жаноблари қандай истакларингиз бор?

— Мустақил Ўзбекистон Республикасининг барча халқига сидқидилдан бахт ва фаровонлик тилайман. 1992 йил давлатларимиз ўртасида самарали алоқалар йили бўлишига умид қиламан. Бунинг учун Қувайт эшиклари ҳамиша очиқ. Яна шуни таъкидламоқчиманки, мен сизнинг ажойиб диёрингизда бўлишни жуда-жуда истардим.

— Сизни таклиф қиламиз, элчи жаноблари.

— Ташаккур. Келгусида учрашамиз деб умид қиламан.

Л. КАБИРОВ.

• ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН •

Тошкент циркида Янги йил тамошоларида.

Р. АЛЬБЕКОВ олган суратлар.

ТЎЙЛАРДА КЎРИШАЙЛИК

• Турмуш чорраҳаларида

Житомир вилоятининг Холуплян қишлоғида яшовчи боғдорчилик агрономи Владимир Горб бултур ёзда ўғлини — Павелни уйлантирди. Одатларига кўра олти кун тўй берди. Тўй эгасининг ҳовлисида олти кун қўшиқ янгради. Ўзбекистондан борган Сайфиддин Салаев шу тўйнинг энг иззатли меҳмони бўлди.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган гап айнан шу ҳақдадир.

Тўйнинг иккинчи куни Салаев колхоз раиси билан ўтириб қолди. Раис хўра, ғайратли йигит экан. Гапга чечанлигини айтинг. Сиполиги йўқ. Олинг-олинг, деб меҳмонга мулозамат қилиш йўқ. Қадаҳни тўлдирадида, «кетдик» дейди, тамом. Сўнг кафтларини бир-бирига ишқаб олиб, шунчалар завқи тошиб газак қиладики...

— Дўппингизни айтмаса ўзимизнинг холуплянликларга ўхшар экансиз, — деди раис Салаевнинг рангига ишора қилиб. — Қаердансиз ўзи?

— Шабададанман.

— Қанақа шаҳар у? — деб сўради раис.

Салаев ўзининг жавобидан ўзи кулди. (Дунёнинг бир бурчида «Шабада» деган қишлоқ борлигини украиналик раис қаердан билсин).

— Сурхондарёданман. «Ленин йўли» районидан, — қўшимча қилди Салаев.

— А?! — деди раис. — Жануб, денг. Демак, Павел билан Афғонда бирга бўлгансизлар...

Мусиқа шовқини халақит қилиб Салаев раисни яхши эшитмади. Энгашиб қулоғини тутди. Раис гапини қайтарди ва «қани, Афғон генерали Салаев, кетдик», деб қадаҳ таклиф қилмоқчи бўлди.

Салаев Павелнинг (бугун уйланаётган йигитнинг) «афғон» эканлигини, полковник унвони борлигини биларди. Шунинг учун раисни дарҳол тушунди. Фақат раиснинг суриштирмасдан-нетмасдан ўзини «генерал» деб атагани малол келди. Қадаҳни рад қилди.

— Мен ҳарбий эмасман. Чорвадорман. Мен Павелнинг эмас отаси Володянинг дўстиман, — деди қисқа қилиб.

— О-ҳо, мен сигирларнинг генерали, де, — деди раис хохолаб кулиб. — Нима, Володя билан окопда бирга бўлганмисилар, бирга урушда қатнашганмисилар?

Салаев раиснинг бу гапидан оғринди.

— Нима, дўст бўлиш учун окопда бирга ўтирган амалми? — деди кўзлари қисилиб.

Раис кифтларини қисиб, лабини жийирди. Салаевдан эътиборини олиб, бошқалар билан гурунгга киришиб кетди. Ҳиёл ўтмай Салаевнинг ёнига Горб келди. Қандай ўтирипсан, зерикмаяпсанми, — деб сўради. Салаев, менга сўз беринглар, келин-куёвни табриклайман, — деди. Бизнинг тўйларда нутқ сўзлаш йўқ. Ёнингдагилар билан қадаҳ уруштириб, гаплашиб ўтираверасан, деди Горб.

Салаев ўрнидан турди. Мен нутқ сўзламайман деди. Ҳеч ким эшитмасин, лекин гапираман, сен билан қандай дўстлашганимизни айтаман, деди. Гапирди.

— Мен генерал эмасман. Горб билан биз окопдош ҳам эмасмиз, — деди Салаев.

Раис ялт этиб Сайфиддин акага қаради. Шакаробга узатган қўлини тортиб олди. Сочиққа қўлини суртди. Салаевнинг кўзларидаги қатъият, русчани тутилмасдан гапириши, кўпнинг ўртасида беписанд бўлиб ўтиришга мутлақо тоби йўқлиги, қалин қабоқлари орасида яширинган чўрткесарлик раисни бир муддат безовта қилиб қўйганди. Салаев сўзлай бошлаган тарих эса янада ҳаяжонли эди:

Бундан саккиз йил аввал Салаев билан Горб Сочининг «Жемчужина»сида бирга дам олишди. Ошхонада бир дастурхондан тамадди қилишди. Дастлаб, табиийки, уларни «дўстлар» деб бўлмасди. Шунчаки саломалик қилишардилар. Дам олишнинг паст-баландидан ҳангомалашадилар.

Ўн иккинчи куни Горб эрталабки нонуштага чиқмади. Эртасига ҳам. Салаев суриштириб унинг бетоблигини билди. Хонасига чиқди. Қарасаки, Володянинг аҳволи оғир. Тўшак билан битта бўлиб ётибди, столнинг устида эса бир варақ қоғоз. Қоғозда ёзув: «Рая (Горбнинг хотини) васият қиламан. Жасадимни қишлоғимизга олиб кетинглар».

Салаев даволовчи врачнинг ҳузурига ошиқди. Врач иқлим оғирлик қилиб Горбнинг қон босими кўтарилиб кетганини айтди. Уч кундан сўнг ўрнидан қўзғалиши мумкин, деди.

Салаев яна Горбнинг хонасига қайтиб кирди. Тортмадан паспортини олди. Тайёрага чипта олиб келди. Такси буюрди. Уч кундан сўнг Горбни тайёрага кузатди. Чипта, такси харажатлари учун Горб таклиф қилган пулни олмади.

Ёзишиб турдилар. Ёзишларда, «сен кел, мен бораман». Ишқилиб хонадонларимизда тўй бўлсин, тўй. Тўйларда кўришайлик» деган гаплар кўп битилди.

Кунларнинг бирида Салаев телеграмма олди. «Учаяпман. Кутиб ол. Горб».

— Икки кун меҳмон бўламан. Бу хотиним белгилаган муддат, — деди Горб. — Сени кўп соғиндим, Саша. Аллақачон келардим. Раядан рухсат олиш қийин бўлди...

Иккала дўст завқ билан кулишиб олишди. Горб ўн куннинг қандай ўтганини сезмай қолди. Ўғлимни уйлантиришда чақираман. Агар бормасанг, — деди у хайрлашаётганда овози товланиб. Борасан-а... Давлат томонидан яқинда менга «Волга» беришади. Ўша машинани мен сенга бераман. Сендан фақат бир нарса — уйимизга боришинг керак.

— Машина ўзингга буюрсин, Володя.

— Демак, бормайсан...

— Менга машина эмас, менга Горб азиз, Владимир Горб азиз, дўстим азиз, деб Салаев қаҳ-қаҳ отиб кулиб, дўстининг елкасидан қучди.

Салаев ҳикоясини тугатди. Лекин даврада чўккан сукунат анчага қадар бузилмади. Ва ниҳоят биринчи бўлиб раис ўрнидан турди. «Оказывается, ты...» деди-ю, Салаевнинг кенг елкаларини қучди. Владимир кўз ёшларини тўхтатолмади. Биз Саша билан на фақат дўст, балки ака-укаларимиз, деб жар солди. Келин-куёв Салаевнинг ҳузурига келишиб таъзим бажо қилишди. Рая опани айтинг. Агар, Саша, ўшанда Сочида сен бўлмаганингдами, деб меҳмоннинг теварагида куймаланади.

Холуплянликлар аломат эл экан. Эртаси куни улар Салаевни совға-саломга кўмиб ташлашди. Яна ким балиқхўрликка, ким ўрмонга ўрдак овига таклиф қилади. Раис бўлса хизмат машинасини Салаевнинг тасарруфига бериб қўйди. Узоқ-яқин шаҳарларни кўрсатди. Ҳатто кузатувга чиқди. Сен ўзбек, бизнинг юртимизни забт қилдинг, энди юртимиздан қадамингни узмайсан, хўпми, деди. Чорвадор экансан, мол берамиз, ёғоч берамиз. Ҳаммаси арзон нархда бўлади. Фақат унутиб юбормасанг бўлди бизни Саша...

Раис гапга уста йигит эди. Лекин Салаевнинг ҳузурида калондимоғлиқ қилганини унутолмаётганди. Ўша калондимоғлигини эслатишга, узр сўрашга уялаётганди...

Салаев буни сезди. Самимий кулди. Раиснинг ҳар бир гапига кулди. Горб эса раиснинг меҳмонга мулозиматни ошириб юбораётганидан ва Сайфиддин оғайнисининг бу мулозаматга завқи тошиб кулаётганидан ҳайрон эди...

Олимжон УСАНОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАЛАРИДАГИ БИРЖАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ИЛГАРИ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН МАЖЛИСНИНГ БОШҚА КУНГА КЎЧИРИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

1992 йил 10—12 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН БИРЖАЛАРИ АССОЦИАЦИЯСИ (АБСАК) БОШҚАРУВИ, ОСИЁ ХАЛҚАРО АКЦИОНЕРЛИК-ТИЖОРАТ банки (АМАК банк) ВА «ШАРҚ БИРЖА ХАБАРЧИСИ» («Биржевой вестник Востока» — «БВВ») РЎЗНОМАСИНИНГ

КЕНГАЙТИРИЛГАН МАЖЛИСИ ВА ТАҚДИМОТ МАРОСИМИ ЎТКАЗИЛАДИ

АБСАК БОШҚАРУВИНИНГ МАЖЛИСИДА БОШҚА МАСАЛАЛАР БИЛАН БИР ҚАТОРДА ҚУЙИДАГИ МАСАЛАЛАР ҲАМ КЎРИБ ЧИҚИЛИШИ КЎЗДА ТУТИЛМОҚДА:

— АБСАКнинг янги аъзоларини қабул қилиш;
— биржалараро яхлитлаштиришнинг бундан кейинги ривожланиши;
— ички биржа ҳужжатларини бир шаклга келтириш;
— иқтисоднинг давлатдан ташқари тузилмалари учун кадрлар тайёрлашнинг ягона концепциясини ишлаб чиқиш ва ҳоказо ва ҳоказолар.

БОЗОР ТАҚДИРИ ВА МАНФААТЛАРИГА ЛОҚАЙД БЎЛМАГАН БАРЧАНИ КУТАМИЗ!

Манзилимиз: 700003, Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шоҳкўчаси, 45-уй.

Мулоқот телефонлари: 45-91-96, 45-79-49, 45-80-45, 45-80-45, 45-80-65.

Телефакслар: 45-62-79, 45-84--76.

Телекс: 116297 BIRJA SU

«Тошкент» биржаси акционерлик жамияти

НИГОҲИЙ ТАБИБ АБДУҒАФФОР АБДУЛЛАЕВ

Кўп сонли беморларнинг талаб ва истакларига асосан 1992 йил 6 январь кунидан бошлаб

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси биносида шанба ва якшанба кунларидан ташқари ҳар куни соат 10.00 дан

ДАВОЛАШ СЕАНСЛАРИ ЎТКАЗАДИ.

Бунда табиб бош, оёқ ва қўл оғриғига, юрак сиқиш ва юрак ўйнаш, жигар ва ошқозон оғриқларига, қон босими ошган ва тушганларга биринчи сеансда таъсир этади.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 1-уй. Метронинг «Октябрь инқилоби» бекати.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Ишлар мудирлиги ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни жамоаси матбуот тарқатиш бўлимининг бошлиғи

Ҳамро Шарипович СУБХОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирлиги коллегияси ва жамоаси «Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш» бошқармаси бошлиғи Х. Ф. Исмоиловга отаси

Фатхулла ИСМОИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат аграр дорилфунуни ректорати ва жамоат ташкилотлари фитопатология ва микробиология кафедраси доценти Е. Б. Мусамуҳамедовага отаси

Баҳодир ШОДМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат Аграр Дорилфунунининг ректорати ва касаба уюшмаси ташкилоти энтомология ва ўсимликларни уйғунлашган ҳимоя қилиш шўъбасининг доценти А. Йўлдошевга онаси

Зеби ЗОИТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент темир йўллар транспорти муҳандислари олий билимгоҳи жамоаси фалсафа ва ижтимоий-сиёсий муносабатлар назарияси кафедрасининг мудири, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, тарих фанлари доктори, профессор

Шарофитдин Абдуллаевич ЗУХРИТДИНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги вазирлиги қошидаги маҳсулотларни тайёрлаш ва сифати бўйича Бош Давлат инспекцияси ходимлари бўлим бошлиғи М. Бобоқуловга онаси

Ҳажар ҚУРБОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республика Давлат банки жамоаси Ўзбекистон Республика Давлат банкининг Самарқанд вилоят бошқармаси бошлиғи Ж. Сайфиддиновга отаси

Бадриддин САЙФИДДИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги жамоаси Ўрта махсус ўқув юртлари бошқармасининг бошлиғи А. Г. Содиқовга онаси

Мастура ҒУЛОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари) Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб,) М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

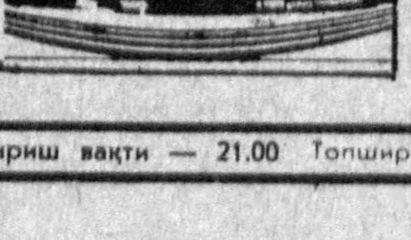

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, 32-53-20; партия турмуши, советлар ҳаёти, назария ва мафкура — 33-34-69, 33-38-95, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; деҳқончилик саноати — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-70; иқтисодиёт ва ҳаёт — 33-12-16, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-36, 32-55-16; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24, 32-55-17; аҳлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; безатиш — 32-57-22.

ЎЗМУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

«Ўзбекистон овози» («Голос Узбекистана») — общественно-политическая газета Народно-демократической партии Узбекистана.

349.745 нусхада чоп этилмоқда.

Буюртма № 11.

№ 2.

Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди—24.00. Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000 Тошкент шаҳри. Ленинград кўчаси, 32. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12.